

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКЕ
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 189075 18 Кжж
Бања Лука, 08.06.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, као предсједнице вијећа, Весне Антонћ и Стаке Гојковић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Слађане Сувајчевић, у кривичном предмету против оптуженог М.Р., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби оптуженог М.Р., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 189075 18 Кжж од 16.04.2018. године, након одржане сједнице трећестепеног вијећа дана 08.06.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба оптуженог М.Р. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 189075 18 Кжж од 16.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 189075 16 К2 од 17.03.2017. године (која је донијета након што је Окружни суд у Бањалуци, уважавањем жалбе окружног јавног тужилаштва укинуо пресуду број 71 0 К 189075 14 К од 28.04.2015. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење), оптужени М.Р. је на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), ослобођен од оптужбе да је починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС). Истом пресудом је на основу члана 100. став 1. ЗКП РС, одлучено да трошкови кривичног поступка из члана 96. став 2. тачке а.) до њ.) ЗКП РС, као и нужни издаци оптуженог и нужни издаци и награда његовог браниоца падају на терет буџетских средстава.

Против наведене пресуде Основног суда у Бањалуци, жалбу је изјавио окружни јавни тужилац у Бањалуци, па је Окружни суд у Бањалуци након одржаног претреса пред тим судом донио пресуду број 71 0 К 189075 18 Кжж од 16.04.2018. године, којом је уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца, преиначио пресуду

Основног суда у Бањалуци и оптуженог М.Р. огласио кривим да је починио кривично дјело угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 2 у вези са ставом 1. КЗ РС и примјеном одредби члана 46. и 47. КЗ РС изрекао условну осуду, којом је утврдио казну затвора у трајању од 6 мјесеци и истовремено одредио да се утврђена казна неће извршити ако оптужени у року од 2 године, од дана правоснажности пресуде, не почини ново кривично дјело. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. ЗКП РС, оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 80,00 КМ и судски паушал у износу од 200,00 КМ у року од 15 дана, од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против цитиране пресуде Окружног суда у Бањалуци, жалбу је благовремено изјавио оптужени због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. ЗКП РС, због повреде Кривичног закона из члана 312. став 1. тачке а.) ЗКП РС и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 313. ЗКП РС, са приједлогом да се оптужени ослободи оптужбе, а у случају настанка апсолутне застарјелости кривичног гоњења да се обустави поступак, услијед наступања апсолутне застарјелости.

У писменом одговору на жалбу оптуженог Окружно јавно тужилаштво у Бањалуци је предложило да се жалба одбије као неоснована и првостепена пресуда потврди.

Сједница трећестепеног вијећа овог суда је сходном примјеном одредби члана 318. став 1. у вези са чланом 333. став 2. ЗКП РС одржана без присутности странака, с обзиром да оптужени у жалби, а и Окружно јавно тужилаштво у одговору на жалбу оптуженог, нису тражили да буду обавијештени о сједници вијећа.

Испитујући побијану другостепену пресуду сходном примјеном одредби члана 320. ЗКП РС у дијелу који се жалбом побија, а по службеној дужности и у дијелу да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Супротно наведеним жалбеним тврдњама, овај суд је пажљивом и детаљном анализом садржаја побијане пресуде у вези са жалбеним приговорима нашао да у поступку доношења побијане пресуде није почињена битна повреда одредаба кривичног поступка у облику повреде права на одбрану, како се то жалбом сугерише.

Није повријеђено право на одбрану оптуженог када је у смислу одредби члана 290. ЗКП РС, које се према одредби члана 332. став 6. ЗКП РС сходно примјењују и на претрес пред другостепеним судом, по којима је тужилац овлаштен да до окончања претреса измијени оптужницу, уз ограничења предвиђена ставом 5. истог члана, да измјене може ставити само у корист оптуженог. То је дакле, дискреционо право тужиоца који оптужницу може промијенити према својој субјективној процјени, посебно имајући у виду да је пресуда укинута поводом жалбе окружног јавног тужилаштва.

Дакле, измијењеном оптужницом је прецизиран постојећи опис кршења бланкетне норме (обавеза возача да се придржава ограничења брзине,) додавањем ријечи „недозвољена“ и „саобраћајним знаком“, као и измјеном бланкетне норме, тако да је умјесто кршења бланкетних норми из члана 43. и 46. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима, измијењеном оптужницом правилно означена повреда бланкетне норме из члана 44. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима, што је у сагласности описном садржају кршења бланкетне норме и у ранијој, као и у измијењеној оптужници. Наведене измјене су у оквиру истог догађаја, истог описног садржаја кршења бланкетне норме и не излазе из оквира предвиђеног чланом 332. став 5. ЗКП РС.

Дакле, без основа је позивање на одредбу члана 332. став 5. ЗКП РС са тврдњом да тужилац није могао измијенити оптужницу на претресу пред другостепеним судом, па самим тим, другостепени суд је правилно поступио када је на главном претресу дозволио измјену оптужнице.

Надаље, стављањем овог приговора, о недопустивости измјене оптужнице, пред другостепеним судом, а након што се одбрана изјаснила да не тражи вријеме за припрему одбране, одбрана оптуженог се „de facto“ упустила у расправљање по измијењеној оптужници, па је без основа тврдња да је повријеђено право на одбрану оптуженог, када је одбрана накнадно затражила „додатно вријеме за консултацију са вјештаком одбране“. Овај приговор је без основа и код чињенице да је суд пружио могућност одбрани да предложи доказе одбране, након одбијања приједлога за накнадно додатно вријеме за консултацију са вјештаком, а послије истицања приговора о недопустивости измјене оптужнице на претресу пред другостепеним судом. Дакле, одбрани је дата могућност да предложи доказ саслушање вјештака, што одбрана није предложила и с тим у вези одбрани није ускраћено право на одбрану, које је садржано у принципима „једнакост оружја“, чији један облик манифестације права на одбрану се персонификује кроз право на позивање и саслушање свједока.

Исто тако, жалбом оптуженог се поставља теза да је у поступку доношења другостепене пресуде повријеђено право на одбрану оптуженог на начин да је суд одбио да прихвати исказ свједока М.В., (која је пред првостепеним судом саслушана у својству свједока), иако је раније у предмету била бранилац оптуженог. Супротно таквом ставу, овај суд налази да нема основа за тврдњу, изнесену у жалби оптуженог о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка која се манифестује у облику повреде права на одбрану, због одбијања да се исказ М.В. уврсти у доказну грађу одбране, о чему је суд дао ваљане разлоге, а који се односе на правилно тумачење одредбе члана 147. став 1. тачке б.) ЗКП РС, којом је прописано да се не може саслушати као свједок бранилац осумњиченог/оптуженог у погледу чињеница које су му познате у својству браниоца. С тим у вези закон не прави разлику да ли се ради о браниоцу који ту функцију врши или му је она престала, тако да се забрана односи на свако лице које је у одређеном предмету, у било којој фази, поступало као бранилац и на тај начин, у том својству, сазнало за одређене чињенице, без обзира што је предложена од стране оптуженог, уз његову сагласност, која могућност је као изузетак била предвиђена ранијим одредбама Закона о кривичном поступку, а на које се жалба неосновано позива.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно изнесеним жалбеним приговорима оптуженог, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на многобројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су прихваћени и на претресу пред другостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Упориште за овакав закључак побијана пресуда налази у налазу и мишљењу вјештака одбране, В.С., као и у налазу и мишљењу вјештака оптужбе, Д.Д., као и њиховом саслушања на главном претресу. Наиме, према сагласним налазима и мишљењима саобраћајна незгода догодила се у зони ограничења брзине кретања возила од 20 km/h, а брзина кретања возила оптуженог у тренутку настанка саобраћајне незгоде била је недозвољена и износила је по вјештаку оптужбе 93,79 km/h, а по вјештаку одбране између, 92-93 km/h, док је брзина кретања возила оштећеног, прије саме саобраћајне незгоде такође била недозвољена и износила је 51-52 km/h. Исто тако није спорно да је оштећени Ж.Б. својим возилом, са своје десне саобраћајне траке прешао на лијеву саобраћајну траку у вријеме када му је у сусрет, његовом десном саобраћајном траком долазило возило оптуженог, крећући се великом врзином (најмање 92 km/h), након чега се оптужени возилом вратио на своју десну саобраћајну траку, гдје је и дошло до саобраћајне незгоде. Надаље, вјештаци су сагласни да до саобраћајне незгоде не би ни дошло да су се оба возила кретала прописаном брзином од 20 km/h и да би саобраћајна незгода била избјегнута, без обзира на брзину кретања, да возило оштећеног није прешло на своју лијеву саобраћајну траку. С тим у вези такође су сагласни да је понашање оштећеног карактеристично у датој саобраћајној ситуацији, јер се ради о инстинктивној радњи подузетој у ситуацији када возач није у стању процјењивати крајњи резултат, нити је у стању упоређивати учинке неких других радњи са изборима.

Изнесени закључци побијане пресуде у погледу ове чињенице су и по оцјени овог суда правилни, јер је оштећени у конкретној саобраћајној ситуацији адекватно реаговао, као сваки просјечни возач у оваквој или сличној саобраћајној ситуацији.

Надаље, правилно побијана пресуда закључује да сваки пропуст учесника у саобраћају није узрок настанка посљедице, већ само онај који је неопходан услов без којег саобраћајна незгода не би настала и у том правцу посебно је од значаја утврђење чињенице да је на мјесту саобраћајне незгоде постојао саобраћајни знак „обавезан смјер“ П-52, а не саобраћајни знак „обавезан смјер у лијево“ П-54, што је и основно упориште одбране, у постављању тезе да се оптужени правилно кретао. У том правцу одбрана је извела доказ саслушањем свједока Пећанац Игора, који је након саобраћајне незгоде, по налогу посредно пријатељских веза са оптуженим, фотографисао лице мјеста, која фотографија је као доказ уложена у спис предмета.

Исказ свједока, И.П., побијана пресуда је довела у сумњу јасном и недвосмисленом аргументацијом, сагледавајући тај исказ у корелацији са фотодокументацијом са лица мјеста (фотографије бр.1,9,10,11,23) које су сходно

одредбама члана 63. став 3. ЗКП РС саставни дио записника о увиђају и из којих јасно произлази да су те фотографије неподударне са фотографијом одбране у кључним сегментима, који се односе на изглед лица мјеста (заштитна ограда другачија, постојање асфалтног пута на фотографији одбране, као и различита висина постављених саобраћајних знакова).

Исто тако побијана пресуда је у битном изнијела садржаје исказа свједока М.К. и Д.Б., те их правилно оцијенила као вјеродостојне и прихватљиве и са аспекта садржаја довела у везу са осталим доказима и то прије свега са фотодокументацијом, коју су свједоци, као овлаштена службена лица, сачинили заједно са записником о извршеном увиђају. Свједоци су сагласни у тврдњи да су у записнику о увиђају пописали све постављене саобраћајне знаке и да је саобраћајни знак „обавезан смјер“ П-52 био постављен послје саобраћајног знака „радови на путу. Исказе ових свједока, правилно је другостепени суд оцијенио као вјеродостојним јер и по оцјени овог суда, нико од саслушаних свједока није имао никакав разлог да неистинито свједочи, па с тим у вези, да неосновано терете оптуженог.

Из свега наведеног произлази да је другостепени суд правилно утврдио све одлучне чињенице, разјаснивши све битне околности од значаја за правилно пресуђење, па супротна тврдња жалбе оптуженог није основана. Чињенична основа побијане пресуде у свему је правилна, она даје детаљне разлоге правне оцјене зашто налази да је доказано да је оптужени извршио кривично дјело које му се ставља на терет, дајући за то ваљано образложење.

И овај суд налази да резултати проведених доказа на претресу пред другостепеним судом дају поуздан основ за закључак да је оптужени на начин описан у измјењеној оптужници починио кривично дјело, а што несумњиво произлази на основу проведених доказа и утврђења одлучних чињеница, да је оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Испитујући жалбени приговор повреде Кривичног закона из члана 312. став 1. тачке а) ЗКП РС жалба се на исти позива само као основ побијања, а да при томе у образложењу жабе не наводи у чему се та повреда састоји и с тим у вези с обзиром да суд на повреде Кривичног закона пази по службеној дужности, испитујући побијану пресуду налази да није повријеђен Кривични закон, а посебно разматрајући повреду на коју се жалба декларативно позива, налази да је без основа, јер из чињеница и околности наведених у чињеничном опису дјела, изрека побијане пресуде садржи све елементе бића кривичног дјела, који се оптуженом ставља на терет.

Сходно одредби члана 322. ЗКП РС, овај суд је испитао и одлуку о кривичној санкцији, па је нашао да је условна осуда са утврђеном казном затвора и одређеним временом провјеравања, коју је изрекла побијана пресуда, правилна и законита.

Ваљало је стога жалбу оптуженог одбити као неосновану и на основу члана 327. ЗКП РС, побијану пресуду потврдити.

Записничар
Слађана Сувајчевић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић